

regio LIMBURG

De medewerkers van het proefproject, met op de voorgrond Ronny Broekx, professor Artur Serrano en rusthuisdirecteur Piet Bormans

'Opwekken van herinneringen kan gedrag sturen'

Proefproject dementie in Achels rusthuis

Woon- en zorgcentrum Aan de Beverdijk neemt de volgende drie jaar deel aan het Europese proefproject 'Sense-Garden'.

VAN ONZE MEDEWERKER
GEERT VAN BAELEN

ACHEL | De volgende drie jaar zal in Woon- en zorgcentrum Aan de Beverdijk in Achel een bijzonder Europees proefproject worden uitgebouwd waarin de beleving van personen met dementie centraal staat. Er wordt een ruimte gebouwd waarin door zintuiglijke prikkels herinneringen bij de dementerenden worden losgemaakt. 'We zullen nagaan hoe deze beleving het rusteloze gedrag bij hen kan wegnemen en inzicht kan verschaffen in hun leefwereld', luidt het bij de initiatiefnemers van het project Sense-Garden.

Het oorspronkelijke idee komt van Artur Serrano uit Noorwegen, die als professor in welzijnstechnologie onder meer verbonden is aan de Noorse universiteit voor wetenschap en technologie (NTNU). Samen met een achttal partners uit Portugal, Roemenië, Noorwegen en België verbleef hij

de voorbije twee dagen in het Achelse rusthuis voor de opstart van het project.

'De kiem voor dit project ontstond een achttal jaar geleden, toen de vergrijzing een maatschappelijk thema werd', zegt hij. 'Voor verder onderzoek moest ik me verdiepen in de noden van personen met dementie. Al vlug merkte ik dat ze alleen maar opleefden als ik begon over zaken uit hun verleden. Dat laatste ligt aan de basis van Sense-Garden.'

Beleving

Professor Serrano kwam voor de realisatie van het project in contact met het bedrijf E-point, dat vanuit Hamont-Achel al twaalf jaar actief is in de zorgtechnologie. 'Zoals bekend, wordt bij

mensen met dementie het kortetermijngeheugen als eerste aangetast. We willen nu een ruimte ontwikkelen waarin we met zintuiglijke prikkelingen herinneringen losmaken in het langetermijngeheugen', zegt projectleider van E-Point Ronny Broekx. 'We willen via sensoren meten wat de impact is van deze herinneringen op het gedrag van de persoon. De ruimte wordt opgevat als een "virtuele tuin".'

'Op de wanden kunnen tafereelbeelden worden geprojecteerd. Bijvoorbeeld bostafereel, zodat de dementerende zich weer in de bossen van zijn kindertijd waant. Niet alleen beelden en geluiden, maar ook geuren, smaken en tastprikkels maken de beleving compleet. Het spreekt voor zich dat familie en naasten cruciaal zijn voor de

nodige input.'

Openingsdans

Het bedrijf zocht een proeflocatie en kwam terecht bij zorgcentrum Aan de Beverdijk in Achel. Daar zal het eerste model vorm krijgen, waarna de andere deelnemende landen volgen.

Directeur Piet Bormans is verwachtingsvol. 'Als je toevallig het lied van je openingsdans op de radio hoort, komt je hele huwelijksdag je weer voor de geest. Dit project wil dat soort herinneringen gecontroleerd opwekken', zegt hij.

'Door oude herinneringen te activeren, krijgen we misschien een opening om beter te communiceren. En door die herinneringen te sturen, kan de hulpverlener helpen om structuur in hun dagen te brengen. Daardoor wordt misschien ook rusteloosheid en doolgedrag weggenomen. En in het beste geval, maar we mogen niet te hard van stapel lopen, kan zo ook de medicatie worden afgebouwd.'

De kostprijs van het project dat loopt in samenwerking met Vlaio (Agentschap Innoveren & Ondernemen) en AAL (Active and Assisted Living), wordt geraamd op twee miljoen euro en wordt gedragen door de vier deelnemende landen.

'De ruimte waarin we met zintuiglijke prikkelingen herinneringen losmaken, wordt opgevat als een virtuele tuin'

RONNY BROEKX
Projectleider E-Point

'In het beste geval, maar we mogen niet te hard van stapel lopen, kan zo ook de medicatie worden afgebouwd'

PIET BORMANS
Directeur Aan de Beverdijk

Sint-Truiden

AWV gebruikt tijdelijk slimme verkeerslichten

Dinsdag heeft de Afdeling Wegen en Verkeer (AWV) de N80 of Naamsesteenweg ter hoogte van de fietsbrug onderbroken en afgesloten voor alle verkeer. Het doorgaand verkeer wordt omgeleid via de Luikersteenweg, de Borgwormsesteenweg, de Mielensstraat en de Truilingenstraat. Voor fietsers is er een lokale omleiding via het fietsroutenetwerk Gingelom en Velm.

Aan de verkeerslichten bij de aansluiting van de Borgwormsesteenweg en de Luikersteenweg in Sint-Truiden was het op dag één al aanschrijven in lange rijen. Dinsdag stonden de wagens tot aan de school van Aalst. 'Slimme verkeerslichten is een alternatief dat we tijdelijk uitproberen. De Borgwormsesteenweg is een drukke verkeersader waar nu ook nog alle verkeer uit Landen en Gingelom samenkomt', zegt Dieter Van den Langenberg van de Afdeling Wegen en Verkeer Limburg (AWV).

'In overleg met de lokale politie en de gemeenten Gingelom en Sint-Truiden is gekozen voor de korte pijn. Ook de periode werd met de betrokken partijen bepaald. Er was trouwens geen andere mogelijkheid om ongestoord te werken met de machines. De aannemer heeft de weg waar de verzakking plaatsvond, opgebroken en brengt betonnen steunbalken aan die de talud ondersteunen. Bij de start van het bouwverlof op 10 juli moeten de werken afgerond zijn', besluit Van den Langenberg. (jcr)

Zutendaal

Zwarte wal moet zwemmers ontmoedigen

De gemeente Zutendaal heeft verschillende maatregelen genomen die moeten voorkomen dat mensen nog zwemmen in de vijvers van de Papendaalse Plas. Zo werd een grote wal van zwarte aarde aangelegd op een deel van het witte strandzand. Het ponton in de plas werd afgesloten met een hek en de gemeente heeft met de politie afgesproken dat er bij warm weer extra wordt gepatrouilleerd in de omgeving.

Ernstige ongevallen zijn er volgens schepen Dirk Smits (Nieuw ZVP) in de Papendaalse Plas in Zutendaal nooit gebeurd. Maar dat risico zit er wel in. Daarom besliste de gemeente maatregelen te nemen die moeten voorkomen dat het water te aantrekkelijk wordt voor potentiële zwemmers. 'Die plas is vijftien meter diep. We hadden aanvankelijk borden gezet dat het verboden is om te zwemmen. Maar die halen niet veel uit.' (cn)